

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. kesäkuuta 2016
(OR. en)

9216/16

ECOFIN 458
UEM 205
SOC 322
EMPL 219
COMPET 292
ENV 338
EDUC 193
RECH 185
ENER 201
JAI 449

ILMOITUS

Lähetäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Kom:n asiak. nro:	9133/16 ECOFIN 424 UEM 174 SOC 288 EMPL 184 COMPET 261 ENV 305 EDUC 161 RECH 153 ENER 166 JAI 411 - COM(2016) 336 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON SUOSITUKSEKSI Luxemburgin vuoden 2016 kansallisesta uudistusohjelmasta sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuoden 2016 vakausohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakohdassa mainittu, komission ehdotukseen COM(2016) 336 final perustuva, neuvoston eri komiteoiden tarkistama ja hyväksymä ehdotus neuvoston suositukseksi.

NEUVOSTON SUOSITUS,
annettu ... päivänä ...kuuta ...,
Luxemburgin vuoden 2016 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Luxemburgin vuoden 2016 vakausohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 5 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 26 päivänä marraskuuta 2015 vuotuisen kasvuselvityksen, mikä aloitti vuoden 2016 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 17 ja 18 päivänä maaliskuuta 2016. Komissio hyväksyi 26 päivänä marraskuuta 2015 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1176/2011² perusteella varoituskansallismekanismia koskevan kertomuksen, jossa se katsoi, että Luxemburg ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu. Samana päivänä komissio hyväksyi myös suosituksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta. Eurooppa-neuvosto vahvisti suosituksen 18 ja 19 päivänä helmikuuta 2016, ja neuvosto antoi sen 8 päivänä maaliskuuta 2016³. Koska Luxemburg kuuluu maihin, joiden rahayksikkö on euro, ja koska taloudet ovat talous- ja rahaliitossa tiiviisti yhteydessä toisiinsa, Luxemburgin olisi varmistettava, että suositus pannaan täytäntöön täysimääräisesti ja oikea-aikaisesti.
- (2) Luxemburgia koskeva maaraportti julkaistiin 26 päivänä helmikuuta 2016. Siinä arvioitiin Luxemburgin edistymistä neuvoston 14 päivänä heinäkuuta 2015 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa.
- (3) Luxemburg toimitti vuoden 2016 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2016 vakausohjelmansa 29 päivänä huhtikuuta 2016. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1176/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, makrotalouden epätasapainon ennalta ehkäisemisestä ja korjaamisesta (EYVL L 306, 23.11.2011, s. 25).

³ EUVL C 96, 11.3.2016, s. 1.

- (4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013⁴ 23 artiklassa säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen kumppanuussopimustaan ja asiaankuuluvia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempaa tietoa tämän säännöksen hyödyntämisestä ohjeissa sellaisten toimenpiteiden soveltamiselle, joilla Euroopan rakenne- ja investointirahastojen vaikuttavuus kytketään talouden tehokkaaseen ohjaukseen ja hallintaan.
- (5) Luxemburgiin sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota. Hallitus suunnittelee vuoden 2016 vakausohjelmassaan tasapainoisen rahoitusaseman saavuttamista vuonna 2017 ja tämän jälkeen pieniä ylijäämiä siten, että ylijäämä on 0,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2020. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa pysytään edelleen koko ohjelmakauden ajan. Vuoden 2016 vakausohjelmassaan Luxemburg kuitenkin ilmoittaa, että sen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoite muuttuu vuodesta 2017 alkaen 0,5 prosentin rakenteelliseksi alijäämäksi suhteessa BKT:hen, kun se oli 0,5 prosentin rakenteellinen ylijäämä suhteessa BKT:hen vuoteen 2016 asti. Vakausohjelman mukaan julkisen talouden velan suhteessa BKT:hen ennakoidaan kasvavan vähitellen siten, että se on 23,5 prosenttia vuonna 2020. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on uskottava lukuun ottamatta vuosia 2017 ja 2018, joina se on suotuisa. Komission kevään 2016 talousennusteen mukaan rakenteellisen ylijäämän ennustetaan supistuvan 1,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2016 ja edelleen 0,3 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuonna 2017, mikä ylittää edelleen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen. Mahdollisia tulevia poikkeamia arvioidaan suhteessa vaatimukseen pitää rakenteellinen rahoitusasema julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteessa, kun otetaan huomioon tarve varmistaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys erityisesti eläkkeiden suhteen. Neuvosto katsoo vakausohjelmasta tekemänsä arvioinnin ja komission kevään 2016 talousennusteen perusteella, että Luxemburgin odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320).

- (6) Luxemburgin viranomaiset ovat esitelleet päälinjat kattavasta verouudistuksesta, jonka on määrä tulla voimaan vuonna 2017. Uudistuksessa on tarkoitus muuttaa pääasiassa sekä yksityishenkilöitä että yrityksiä koskevaa välitöntä verotusta. Tavoitteena on alentaa asteittain yritysverokantaa (tarkoituksena lisätä kilpailukykyä) ja lisätä henkilöiden tuloveron progressiivisuutta (tarkoituksena parantaa oikeudenmukaisuutta). Samaan aikaan tiettyjen, erityisesti asumiseen liittyvien, verotukien korottaminen uhkaa kaventaa veropohjaa. Tietty kansainvälinen kehitys saattaa vaikuttaa Luxemburgin verojärjestelmän rakenteeseen ja tuoda esiin, miten haavoittuvia ainakin osa verotuloista on. Jotta verotulot olisivat paremmin ennakoitavissa, veropohjaa voidaan laajentaa edelleen erityisesti tarkastelemalla kiinteistöomaisuuden nykyään alhaista verotusta ja käyttämällä enemmän vaihtoehtoisia lähteitä, esimerkiksi ympäristöverotusta. IPR-boksin kumoamisen ansiosta yhtiöveropohjaa voidaan laajentaa jonkin verran. Verouudistusten hyväksymistä ja toteuttamista seurataan myös jatkossa tiiviisti eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa.
- (7) Luxemburgin viranomaiset ovat pyrkineet monipuolistamaan taloutta ja myöntäneet riskit, jotka liittyvät voimakkaaseen riippuvuuteen finanssialasta. Koska työvoimakustannukset ovat maassa suuret, toiminnalla, joka tuottaa suuremman arvonlisäyksen, on potentiaalia vapauttaa vaihtoehtoisia kasvun lähteitä. Tämän vuoksi Luxemburgin talouden monipuolistamisen onnistuminen riippuu paljolti sektoreista, joihin työvoimakustannusten taso ei vaikuta yhtä paljon. Ne perustuvat pitkälti tutkimukseen ja innovointiin, jotka ovat yleensä teknologiapainotteisia ja osaamisvaltaisia. Myös rahoitusalan ulkopuolisen palvelusektorin, jolla on jo saavutettu menestystä, laajentaminen edelleen voisi monipuolistaa taloutta. Investointien ja innovoinnin talouskehitystä rajoittavien esteiden vähentäminen tai poistaminen vapauttaisi innovointipotentiaalia ja edistäisi monipuolistamista. Julkisia investointeja tehdään euroalueen keskiarvoa enemmän, mutta yksityiset investoinnit ovat odotuksia vähäisempiä. Investointien korkean tason ylläpitäminen on keskeisen tärkeää kasvunäkymien kannalta. Maaraportin analysointi osoittaa, että Luxemburgissa on EU:n rajoittavin yrityspalveluja ja vähittäiskauppoja koskeva sääntely. Päärajoitukset liittyvät yrityspalvelusektorilla osakkeenomistusta koskeviin vaatimuksiin, äänioikeuteen ja monialaisuutta koskeviin rajoituksiin ja vähittäissektorilla operatiivisiin ja sijoittautumista koskeviin rajoituksiin.

- (8) Asuntojen hintojen jatkuva nousu viime vuosikymmenten aikana sekä tuleviksi vuosiksi ennakoitu väestön ja työllisyyden kehitysdynamiikka saattavat muodostaa esteen väestön ja työvoiman ennustetulle kasvulle. Tämä on entistä todennäköisempää sen vuoksi, että talous on pitkälti riippuvainen naapurimaista tulevien korkean osaamistason työntekijöiden panoksesta. Näiden työntekijöiden osuus on noin kolmannes kaikista. Asuinkiinteistöjen hintojen dynaamisuuden taustalla on kysynnän ja tarjonnan välinen epäsuhta ja erityisesti kohtuuhintaisten asuntojen puute. Uudisrakentamiselle ei ole tarpeeksi maata, ja heikkoudet rakennuslupien myöntämismenettelyn hallinnoinnissa haittaavat asuntotarjonnan joustavuutta. Asuntotarjonnan jäykkyyksien vuoksi merkittävä osa nykypolitiikan mukaisesti tarjolla olevista verotuista näkyy asuntojen hinnoissa. Myös toimia kohtuuhintaisten, yhteiskunnan tukemien vuokra-asuntojen tarjoamiseksi voitaisiin vauhdittaa. Nykyiset asuntomarkkinat paitsi vähentävät kotitalouksien halukkuutta asettua Luxemburgiin, myös pahentavat liikennemuuhka- ja saasteongelmaa. Vuoden 2015 ikääntymisraportissa esitetyt uudet väestöennusteet myös lisäävät painetta poistaa pullonkauloja liikenne- ja asuntoinvestoinneilta. Tämän pitäisi näkyä tulevissa neljässä sektorikohtaisessa suunnitelmassa, jotka koskevat asumista, liikennettä, talouden toiminta-alueita ja viheralueita.
- (9) Talouden monipuolistamista voi haitata se, että joillakin sektoreilla palkkojen kehitys ei vastaa tuottavuuden kehitystä. Tämä rajoittaa edelleen sektoreita, joihin toimenpiteitä voi kohdistaa, pääasiassa niihin, joilla arvonlisäys on suuri. Viime vuosikymmenen aikana yksikkötyökustannukset ovat kasvaneet Luxemburgissa nopeammin kuin useimmissa euroalueen jäsenvaltioissa. Koko talouden kattavalla palkkojen automaattisella indeksoinnilla on oma roolinsa eri sektoreiden välisen palkkavaihtelun rajoittamisessa, ja se voi estää työn tuottavuuden erojen ottamisen huomioon. Pitkään jatkunut alhainen inflaatio on kuitenkin viivästyttänyt palkkojen automaattisen mukauttamisen käynnistymistä, ja palkkakehitys on ollut maltillista. Heikon palkkakehityksen ja tuotannon äkillisen kasvun myötä kustannuskilpailukyvyn heikkeneminen on vähentynyt. Tässä tilanteessa on syytä seurata palkkakehitystä.

- (10) Väestön ikääntymiseen liittyvät vastuut muodostavat edelleen pitkällä aikavälillä riskin erityisesti eläkekustannusten vuoksi. Luxemburg on edistynyt vain vähän lakisääteisen ja tosiasiallisen eläkeiän välisen eron kaventamisessa varhaiseläkkeelle jäämistä rajoittamalla. Parlamentille annettiin heinäkuussa 2015 lakiesitys, jolla muutetaan varhaiseläkejärjestelmiä. Vaikka yksi järjestelmä poistetaan, muihin varhaiseläkejärjestelmiin pääsemisen edellytyksiä samalla helpotetaan osittain. Heinäkuussa 2015 hyväksyttiin laki työrajoitteisten työntekijöiden uudelleenluokittelusta. Sitä on pantu täytäntöön 1 päivästä tammikuuta 2016. Lailla lisätään työrajoitteisten työntekijöiden mahdollisuuksia pysyä työmarkkinoilla, mikä merkitsee osaltaan varhaiseläkkeelle jäävien henkilöiden määrän vähenemistä. Varhaiseläkkeelle siirtyminen on edelleen yleistä, ja kannustimet työskennellä pidempään ovat rajalliset. Edelleenkin Luxemburgilla ei ole todellista ikääntymiseen liittyvää strategiaa, jolla ikääntyvät työntekijät pidettäisiin aiempaa kauemmin töissä ja tarjottaisiin kannustimia ja taitoja työelämään palaamiseksi. Parlamentissa käsitellään yhä pakettia, jolla kannustetaan yli 150 työntekijän yrityksiä pitämään ikääntyneet työntekijät töissä.
- (11) Vuoden 2012 eläkeuudistuksen mukaan eläkejärjestelmän kestävyys olisi tarkastettava ja arvioitava viiden vuoden välein uudistuksen hyväksymisestä. Hallitus on vahvistanut aikovansa tehdä arvioinnin jo vuonna 2016, ei vuonna 2017, kuten alun perin oli kaavailtu. Se on myös perustanut eläketyöryhmän, jolle arviointi annetaan tehtäväksi. Lakisääteisen eläkeiän ja elinajanodotteen kytkemisessä toisiinsa neuvoston aiemman suosituksen mukaisesti ei ole edistytty. Luxemburg on ainoa EU:n jäsenvaltio, jossa ei ole säädetty lakisääteisen eläkeiän ja varhaiseläkeiän nostamisesta edelleen vuosien 2013 ja 2060 välillä. Ikääntymiseen liittyvien menojen ennustettua kasvua on tarkistettu vuoden 2015 ikääntymisraportissa alaspäin, mutta tätä muutosta selitetään miltei yksinomaan suotuisammilla väestöennusteilla, eikä uusia uudistuksia ole hyväksytty. Tarkistuksen jälkeenkin eläkemenojen ennustettu kasvu on suurin EU:ssa. Lisäksi Luxemburgilla on riskejä, jotka liittyvät pitkäaikaishoidon menojen odotettuun kasvuun. Niiden osuus suhteessa BKT:hen on yksi suurimmista jäsenvaltioissa. Tämä vaikuttaa johtuvan siitä, että työssäkäymättömän väestön osuuden arvioidaan kasvavan eniten EU:ssa vuoteen 2060 mennessä. Valmisteilla on ollut uudistus, jolla varmistetaan pitkäaikaishoitovakuutuksen pitkän aikavälin kestävyys.

- (12) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Luxemburgin talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2016 maaraportissa. Se on arvioinut myös vakausohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Luxemburgille viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Luxemburgin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta mutta myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska EU:n yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin. Eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä annetut suositukset ilmenevät jäljempänä esitettävistä suosituksista 1 ja 2.
- (13) Neuvosto on tutkinut Luxemburgin vakausohjelman tämän arvioinnin perusteella ja katsoo⁵, että Luxemburgin odotetaan noudattavan vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia,

⁵ Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

SUOSITTAA, että Luxemburg toteuttaa vuosina 2016 ja 2017 toimia, joilla se

1. varmistaa julkisten eläkkeiden pitkän aikavälin kestävyys nostamalla todellista eläkkeellesiirtymisikää, rajoittamalla varhaiseläkkeelle siirtymistä ja lisäämällä kannustimia jatkaa työntekoa pidempään sekä kytkemällä lakisääteisen eläkeiän elinajanodotteen muutoksiin;
2. poistaa investointien ja innovoinnin esteet, jotka rajoittavat talouskehitystä yrityspalvelusektorilla; puuttuu pullonkauloihin, jotka haittaavat asuntoinvestointeja.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
